

เทศน์อบรมพระ และฆราวาส
ณ วัดป่าศรีโพธิ์ทอง อ.โพธิ์ทอง จ.ร้อยเอ็ด
วันที่ ๒๕ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ [คำ]

“อย่าสูกก่อนห้าม”

หาสีกให้มันคล้ายกับสีพระบ้าง สีอันนี้มันเป็นสีแบบฆราวาสไป พระเราให้มันมีสีของพระเป็นพื้นฐานเอาไว้เสมอ ถึงจะไม่เหมือนสีจีวรก็ตาม หรือผ้าห่มพิเศษก็ให้มีสีมันคล้ายคลึงกันกับสีของพระ ตัวอย่างนี้มันก็ไปแบบหนึ่ง เป็นสีของฆราวาสไป ไม่ค่อยสนิทนัก ให้มีสีคล้ายคลึงกับสีพระ ถึงไม่เหลืองเหมือนจีวรก็ตามก็ให้มันคล้ายไปทางสีพระ ๆ ก็ยังดี อันนี้มันไปคนละโลกเป็นสีฆราวาสไปเลย เวลาพระมาห่มมันไม่สนิทใจนะ ถึงได้เตือน ว่าไม่สนิทใจ แต่ถ้าพระหน้าด้านมันได้หมดนั่นนะ เข้าใจไหมล่ะ ถ้าเป็นพระหน้าด้านมันได้ทั้งนั้น ไม่กินแต่ข้าเท่านั้นแหละ มันไม่ได้คำนึงถึงธรรมถึงวินัยอะไรนะ พระหน้าด้านมันมีเวลานี้กำลังมากขึ้นโดยลำดับ

ทำอะไรต้องคำนึงถึงเพศเจ้าของ คำนึงถึงธรรมถึงวินัย เรามีศาสนา ศาสดาของเราคืออะไร คือธรรมคือวินัย “พระธรรมและพระวินัยนั้นแล จะเป็นศาสดาของเราทั้งหลายแทนเราตถาคต เมื่อเราตายไปแล้ว” ถ้าเราไม่คำนึงถึงศาสดา คือถึงธรรมวินัยแล้วก็เรียกว่าเราไม่มีศาสดา นี่ตัดสินกันตรงนั้นนะ อย่าทำอะไรมักง่ายเกินไป มันเป็นเรื่องของกิเลสเสียมากต่อมากเวลานี้ เกี่ยวกับเรื่องธรรมและวินัยมันจะไม่มีเวลานี้ เรื่องกิเลสตัณหาลากเอาไปเป็นความสะดวกสบาย ๆ มันเป็นเรื่องคนไม่มีชื่อมีแป ไม่มีหลักมีเกณฑ์ ไม่มีความระลึกรู้เลยว่าผิด หรือถูก ชั่ว ดี ประการใด พระลูกพระหลานให้จำนะ

อย่าทำสุมสี่สุมห้า มันดูถูกเจ้าของ ดูถูกศาสนา ใครมาก้าวเข้าวัดก็ตีตราให้เห็นกันเลย วัดนี้คือวัดอะไร นั่น ถ้าเราไม่มีธรรมมีวินัย มันตีตราเจ้าของ ฆราวาสเป็นฆราวาส พระเป็นพระ วัดเป็นวัด บ้านเป็นบ้าน มันต่างกันนะ บ้านกับวัดต่างกัน พระกับโยมต่างกัน เพราะฉะนั้นการปฏิบัติตัวจึงต้องต่างกันตลอดมา ทำสุมสี่สุมห้า สุกเอาเผากิน ๆ นั่นเป็นนิสัยของคนไม่มีธรรมมีวินัย ก็เท่ากับไม่มีศาสดาติดตัวนั่นเอง ผมเป็นพระแก่แล้วนะ เป็นปู่ของท่านทั้งหลายแล้วยังได้เวลานี้ เป็นพ่อตาแม่ยายแล้วนะ เป็นปู่ก็ยังได้ เพราะฉะนั้นจึงได้สอนลูกสอนหลาน

อะไรจะสวยงามยิ่งกว่าพระผู้มีธรรมมีวินัย ถ้าพระผู้มีธรรมมีวินัยด้วยความเคร่งครัด เรียกว่ามีศาสดาประทับตน คือมีธรรมวินัยประทับตนนั่นเอง ท่านว่า “ธรรม

วินัยนั้นแล จะเป็นศาสดาของเธอทั้งหลายแทนเราตถาคต เมื่อเราตายไปแล้ว” ฟังซิ แล้วอะไรจะสวยงามยิ่งกว่าพระผู้มีธรรมมีวินัยติดกับตัว ความสวยงามของพระไม่ได้ เอรูปร่างกลางตัวอย่างเขามาวัดกัน วัดนางงามทำงานอะไร นั่นเป็นเรื่องของโลกเขา เขาถือเอารูปร่างลักษณะอะไรเป็นความสวยงาม แต่พระนี่เอาศีลเอาธรรมเป็นเครื่อง ประดับ สวยงามอยู่ที่นี้ ไม่ได้งามแบบโลกเขา

เพราะฉะนั้นจึงอย่าให้ห่างเหินจากธรรมจากวินัย สติความระลึกรู้ ให้อำนาจอยู่ เสมอ จนเคยชินกับการรักษาตัว คนมีสติย่อมมีทางรักษาตัวได้ดี คนไม่มีสติไม่ทราบ รักษาเวลาไหน มีแต่เวลาเลอะเทอะ ๆ ไปหมด อะไรจะสวยงามยิ่งกว่าศาสดาองค์เอก และสวยงามยิ่งกว่าพระธรรมวินัยของศาสดา นี่ละเป็นเครื่องประดับโลก นี่พูดสอนลูก สอนหลาน มันจะเลอะเทอะไปแล้วนะ ศาสนาจะเลอะเทอะ พระเลอะเทอะเลวร้ายกว่า ประชาชนเลอะเทอะนะ ผิดกัน เพราะเพศสูงกว่าประชาชน ตามกิริยาที่ทำมันจึงเป็น เหมือนผ้าขาว ผ้าขาวถูกระไรนิดหนึ่ง เปื้อนให้เห็นชัดเจน

ถ้าเป็นผ้าดำ ๆ ต่าง ๆ อย่างนี้ก็ไม่ค่อยเด่นง่ายนัก ถ้าเป็นผ้าแบบหลังหมี่ดำ แล้วก็ไม่ทราบว่าอะไรเปื้อนไม่เปื้อน นี่ละเพศของพระเรามันเป็นเพศผ้าขาว ได้สำรวม ระวังตนอยู่ตลอดเวลา แล้วงามตาเย็นใจ ศาสนาเอามาให้เห็นผลประจักษ์กับตัวซิ อย่า ไปเอาคัมภีร์มาประดับ เรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้ เอาความจดความจำจากคัมภีร์มาประดับ ตัวเอง ตัวเองไม่สำรวมในธรรมในวินัยมันก็เหมือนเอาแก้วมาประดับถึงนั้นแหละ มัน ใช้ไม่ได้นะ ศาสนาของพระพุทธเจ้าเป็นศาสนาที่ทรงคุณภาพอันเลิศเลอ ไม่ใช่ศาสนา เหมือนทั้งหลายที่มีอยู่ทั่วโลกนี้นะ ศาสนาทั่วโลกนี้เป็นศาสนาของคนมีกิเลส ศาสนา ของพระพุทธเจ้าเป็นศาสนาของผู้สิ้นกิเลส

เพราะฉะนั้นความรู้ความเห็นทุกอย่างจึงออกมาจากใจที่สิ้นกิเลสแล้ว บริสุทธิ ไปหมด ถูกต้องไปหมด ศาสนาคนมีกิเลสก็เหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ เป็นแต่เพียงยกตน ขึ้นว่า เป็นเจ้าของศาสนาเฉย ๆ ความรู้ความเห็นอยู่ภายในใจนั้น มันเป็นเหมือนกับ คนทั่ว ๆ ไปเพราะมีกิเลสเหมือนกัน ความผิด ถูก ชั่ว ดี ก็ต้องมีทำผิดทำพลาด เป็น ธรรมดาทั่ว ๆ ไปเหมือนกัน เป็นแต่เพียงว่ายกตนให้ว่าเป็นเจ้าของศาสนา เขาให้ชื่อว่า ศาสนานี้ ศาสนานี้ ผู้เป็นเจ้าของศาสนานี้ก็คือคลังกิเลสเราดี ๆ นี่แหละ

เมื่อเป็นคลังกิเลสแล้ว การประพடுத்தตัวจะให้ถูกต้องแม่นยำเหมือนผู้สิ้นกิเลส ศาสนาที่สิ้นกิเลสของมันมันเป็นไปไม่ได้ ต่างกันอย่างนี้นะ คำว่าศาสนา ๆ หลักใหญ่อยู่ที่ จิตใจของผู้เป็นเจ้าของศาสนา พระพุทธเจ้าของเราตรัสรู้ขึ้นมา นั้นแหละขณะเดียวกัน คือตรัสรู้ขึ้นมากะจางแจ้งในธรรมทั้งหลาย กับกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากพระทัยใน ขณะเดียวกัน ไม่มีกิเลสตัวมัวหมองให้สงสัยสนเท่ห์อันเป็นเหตุให้ทำผิด ๆ ถูก ๆ เลย

มีแต่ถูกต้องไปโดยลำดับ นี่คือคำสอนของพระพุทธเจ้า ท่านจึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว

อย่างที่เราสวดทุกวันนี้ว่า สุวากขาโต ภคตา ธมฺโม พระธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว ตรัสไว้ชอบแล้ว คำว่า “ชอบแล้ว” “ดีแล้ว” ก็คือว่า ถ้าเป็นอาหารก็เหมาะสม ไม่เค็มเกินไป ไม่หวานเกินไป ไม่เปรี้ยวเกินไป ไม่เผ็ดเกินไป ไม่มีคำวาเกินไปในอาหารประเภทนั้น ๆ เป็นอาหารที่เหมาะสม ไม่ได้มีข้อต้องติว่าเค็มเกินไป เผ็ดเกินไป เป็นต้น อาหารนี้เรียกว่าอาหารพอดี ธรรมก็เป็นสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้ว ถูกต้องแล้ว ถ้าเป็นอาหารก็ควรแก่การรับประทานได้โดยสมบูรณ์แล้ว ไม่มีสิ่งพิเศษที่เด่นเข้ามาเกี่ยวข้องว่าเกินไป ๆ นั้นแหละความพอดี

ธรรมของพระพุทธเจ้าก็เป็นความพอดี ท่านสอนโลกด้วยความบริสุทธิ์ใจ ธรรมของท่านได้แก่กิเลส ขำระกิเลส ปราบปรามกิเลสให้สิ้นไปจากใจสัตว์โลกมากมาย เพราะธรรมเป็นเครื่องมือที่เหมาะสม เป็นเครื่องชะล้างที่เหมาะสม ชะล้างจนกระทั่งหมดไม่มีเหลือเลย ธรรมเป็นเครื่องมือชะล้างความสกปรกโสภณ คือกิเลส กิเลสคือตัวสกปรก อยู่ที่ไหนติดที่ไหนสกปรก เหมือนสิ่งสกปรกทั้งหลายมาติดเสื้อติดผ้า ติดเนื้อติดตัวเราสกปรกไปตาม ๆ กันนั้นแหละ ต้องได้ชะได้ล้างเสมอ ไม่อย่างนั้นไม่สบาย ยิ่งคนที่ชอบสะอาดด้วยแล้ว สิ่งสกปรกมาติดมาเปื้อนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นไม่สบายใจ รีบซักล้างออก

ท่านผู้มีความสำรวมในศีลในธรรมของตนก็เป็นอย่างนั้น พระที่มีความสำรวมระวังในศีลในธรรมของตนท่านระวังของท่านอย่างนั้น จึงเรียกว่าเป็นผ้าขาวอยู่ตลอด คือสะอาด ใจของท่านก็สะอาด แม้จะมีกิเลสอยู่ก็ตาม ในขณะที่มีกิเลสอยู่ท่านก็สะอาดด้วยธรรมเครื่องชะล้างติดแน่นกันอยู่เสมอ ท่านไม่ปล่อยวางธรรมเครื่องชะล้าง ชะล้างไปมาก็สะอาด สะอาดจนบริสุทธิ์ได้เต็มที่เลย ดังพระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนสาวกทั้งหลายได้บรรลุมรรคธรรมมาเป็นลำดับลำดับ ล้วนแล้วตั้งแต่ธรรมของพระพุทธเจ้ามาชำระล้างบรรดากิเลสทั้งหลายของสัตว์ จนกลายเป็นสาวกขึ้นมา ๆ

ชักฟอกไปในชั้นใด ชักฟอกขั้นนี้ รายนี้สำเร็จพระโสดา ชักฟอกได้ขั้นนั้น รายนั้นสำเร็จเป็นพระสกิทาคา ชักฟอกได้ขั้นนั้นรายนั้นสำเร็จเป็นพระอนาคา ชักฟอกขั้นนั้นรายนี้สำเร็จเป็นพระอรหันตบุคคลขึ้นมา สำเร็จขึ้นมาจากอริยบุคคลทั้งสี่ประเภทนี้มาจากธรรมชักฟอกทั้งนั้น ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นเครื่องชักฟอกโดยถ่ายเดียว เพราะฉะนั้นผู้มีธรรมประจำใจ เฉพาะอย่างยิ่งสติ หิริโอตตปปะ มีเป็นภาคพื้นประจำเพศของตน สติระลึกติดแนบอยู่กับใจ คิดเรื่องอะไร คิดดี คิดชั่วจะคิดที่ใจ

เมื่อสติมีอยู่กับใจแล้วจะรับทราบกันทันที แล้วปลดเปลื้องกันได้ทันทีในสิ่งที่คิดผิด นั่นแหละเรียกว่าเป็นผู้มีหิริโอตตปปะ คนที่มีหิริโอตตปปะย่อมมีสติระมัดระวังตัว คนไม่มีหิริโอตตปปะ ไม่มีความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมนั้น เรียกว่าเป็นคนหน้าด้าน พระก็เป็นพระหน้าด้านสันดานหยาบ ไม่เป็นคู่ควรกับพระทั้งหลายที่จะมาคบค้าสมาคม บรรดาพระที่มีความสำรวมระวัง มีหิริโอตตปปะท่านจึงเกี่ยวพระประเภทสกปรก จิตใจดำเหมือนหลังหมี่ กาย วาจา ดำเหมือนหลังหมี่ไปหมด ไปที่ไหน จูงหมิไปด้วย จูงหมิไปรอบตัวจนไม่มองเห็นพระ เห็นแต่หมील้อมหน้าล้อมหลัง คือความดำเต็มตัวในหัวใจ ความประพฤติ พุดออกมาก็ดำไปเลย เพราะไม่มีสติ ไม่มีหิริโอตตปปะ พุดไม่สำรวมระวังตน

จึงอย่างน้อยก็มีแต่ความผิดพลาด มากกว่านั้นเป็นคำพูดหน้าด้านสันดานหยาบ บาปบุญไม่ระลึกถึงเลย ยิ่งเป็นหลังหมี่ใหญ่ละอย่างนี้ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องระวังเราเป็นพระ คำว่าพระแปลว่าอะไร แปลว่าประเสริฐ ชื่อของพระก็ประเสริฐแล้ว แล้วพยายามปฏิบัติตามอรรถตามธรรมที่ประเสริฐแล้วเราจะค่อยดีขึ้นเป็นลำดับ ๆ จนกระทั่งถึงขั้นประเสริฐโดยหลักธรรมชาติของใจที่ชักฟอกเรียบร้อยแล้ว ศาสนาพุทธของเราไม่ใช่ศาสนาเล่น ๆ ศาสนาเต็มไปด้วยรสชาติแห่งธรรมทุกชั้นของผู้ปฏิบัติบำเพ็ญได้ ไม่มีคำว่าจิตจาง สด ๆ ร้อน ๆ ตลอดเวลาก็คือธรรมของพระพุทธเจ้า

เราปฏิบัติได้มากน้อยเพียงไร รสชาติแห่งธรรมที่เราได้รับนั้น จะทำให้จิตใจมีตำ อบอุ่นภายในจิตใจของตน เพราะธรรมเป็นเครื่องหล่อเลี้ยงอยู่เสมอ พระจึงเป็นสำคัญของชาวพุทธเรา เฉพาะอย่างยิ่งทั่วแดนไทย ถ้าพระเราตั้งใจปฏิบัติแล้วอะไรจะสง่างามยิ่งกว่าประเทศที่มีพระพุทธศาสนา มีพระเป็นเครื่องชักจูงญาติโยม เป็นผู้นำพระเป็นผู้นำด้วยความมีศีลบริสุทธิ์ มีหิริโอตตปปะ มีสติประจำตัว มีธรรมประจำตัว ถึงแม้จะยังไม่มีธรรม เช่น สมถธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม วิมุตติธรรม ประจำใจ หรือได้เป็นสมบัติของตนแล้วก็ตาม แต่เมื่อมีศีล คือความสวยงามทางความประพฤติ กิริยาแห่งการแสดงออกสวยงามไปด้วยศีล เพียงเท่านั้นประชาชนทั้งหลายเขาก็เคารพเลื่อมใส ไม่แสดงหยาบคาย

ยิ่งเราบำเพ็ญจิตใจเข้าไปโดยทางจิตตภาวนา จนจิตใจได้รับความสงบเย็นใจ ๆ ไปโดยลำดับ ตัวเองก็ชุ่มเย็นภายในใจ นั่งอยู่ที่ไหนอบอุ่นด้วยจิตใจที่สงบเย็น แล้วอบรมอยู่ไม่หยุดไม่ถอย บำเพ็ญอยู่เสมอ เรียกว่าแสวงหารายได้ บำเพ็ญการงานที่ชอบธรรมและเลิศเลอของตน คือสมาธิ ปัญญา หรือความ پاکความเพียรเพื่อสมาธิ ปัญญา วิชชาวิมุตติ อยู่ภายในตนอยู่เสมอ ผลรายได้ย่อมปรากฏขึ้นมา เหมือนเขาหาทรัพย์สินเงินทอง เขาหากันทั้งวัน ๆ เขาย่อมได้มาเลี้ยงอัตภาพร่างกาย ครอบครัวเหี้ยเรือนของ

เขาให้พอเป็นไปได้ทุกวัน ๆ รู้จักประหยัคมัธยัสถ์ไม่สุรุ่ยสุร่าย ครอบครัวนั้นตั้งตัวได้ ๆ

พระเราเป็นผู้ชวนขายหาศีลหาธรรม บำเพ็ญธรรมประจำตน ก็มีผลรายได้มาเป็นประจำ ๆ เพิ่มขึ้นทุกวัน ๆ แล้วสำรวมระวังตนไม่ให้ศีลต่างพร้อย มีหิริโอตตัปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมติดแนบอยู่กับใจ ศีลก็บริสุทธิ์ตลอดไป สติกำกับจิตใจ จากนั้นก็เป็นสติกำกับความพากเพียรที่มีอยู่ในใจของเรา ซึ่งเป็นนักภาวนา จิตใจก็สงบเย็น นี่ละธรรมพระพุทเจ้าแสดงผลให้เห็นประจักษ์ชัด ๆ ร้อน ๆ แก่ผู้บำเพ็ญ ไม่ใช่คำว่าธรรม ๆ หรือเรียนมาแล้วเป็นมรรคเป็นผลขึ้นมามีอย่างนั้น ถ้าเช่นนั้นก็ไม่ต้องปฏิบัติ ไปเรียนธรรมแล้วก็ไปมรรค เป็นผล เป็นสวรรค์ นิพพาน สันติเลสไปเลย ไม่จำเป็นต้องมีการปฏิบัติ

อันนี้ความจดความจำจากการศึกษาเล่าเรียนมานั้น มาเป็นปากเป็นทาง เป็นแนวความคิดความอ่าน และเป็นภาคปฏิบัติต่อไป เรานำความจดจำจากคัมภีร์ไบเบิลที่เราศึกษาเล่าเรียนมาแล้วนั้น มาประกอบการงานแห่งสมณะของเราให้ถูกต้องตามเพศของตน กาย วาจา รักษาไปด้วยศีลด้วยธรรม ใจยังรักษาด้วยธรรมเป็นประจำ จิตใจก็เจริญภาวนา คำว่า “ภาวนา” ครั้งพุทธกาลนั้นเป็นแก่นของศาสนา เป็นหัวใจของการภาวนาในครั้งพุทธกาล ตำรับตำราท่านแสดงไว้โดยถูกต้องสมบูรณ์แบบทุกอย่าง ไม่บกพร่องเลย งานของพระในครั้งพุทธกาลนั้น ส่วนมากต่อมากมีแต่งานชำระกิเลส สะสางกิเลสออกจากใจของตน

คำว่ากิเลสนั้นคืออะไร คือสิ่งที่ เป็นพิษเป็นภัยแก่หัวใจของเรา เช่น ความโลภ เรียกว่ากิเลสมันฝังอยู่ที่ใจ ความโลภก็เป็นพิษตลอดเวลา หิวโหยโหยแรง มีแต่อยากได้ออยากเอาอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงความพอดีพอดี ไม่เห็นใจของใคร ขอให้ได้ ได้จากวิธีการใดก็ได้ นี่กิเลสมันเป็นอย่างนั้น ได้ด้วยการฉก การลัก ก็เอา ได้ด้วยการเอารัดเอาเปรียบก็เอา ได้ด้วยการคดโกงรีดไถก็เอา ขอแต่ให้ได้มา นี่คือกิเลสพาหา ทำความเดือดร้อนแก่ตน สร้างบาปสร้างกรรมแก่ตน และทำความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นทั่ว ๆ กันไป นี่แสดงเพียงย่อ ๆ เช่น ความโลภมันแสดงอย่างนี้

ความโกรธถ้าไม่ได้อย่างใจแล้วเกิดความฉุนเฉียว โกรธแค้นผูกกรรมผูกเวร ดีไม่ดีฆ่ากันแหลกเหลวไปหมด แล้วราคะตัณหาคือความกำหนัดยินดีในหญิงในชาย มีอยู่ทั่วไปทั้งสัตว์ทั้งบุคคล สัตว์ก็มีราคะตัณหาตามประเภทของสัตว์นั้น ๆ ธรรมชาตินี้ฝังอยู่ภายในจิตใจ ไม่ต้องไปศึกษาเล่าเรียนจากผู้ใด หากเป็นเรื่องดึงดูดชักจูงสัตว์นั้น ๆ ให้ไปตามช่องตามทางของกิเลส คือราคะตัณหา นั้น ๆ นั้นแล เป็นอย่างนี้ เหล่านี้

เรียกว่ากิเลส และมันฝังอยู่ภายในจิตใจ เมื่อมันฝังอยู่ภายในจิตใจ เราผู้บำเพ็ญธรรม เราชำระกิเลสเหล่านี้ รักษาความโลภไม่ให้มันแสดงภายในจิต

ความโกรธ เราโกรธใครก็ตาม การโกรธเขาเราเป็นผู้โกรธก่อน ก่อนเรื่องความโกรธจะกระทบกระเทือนถึงผู้อื่นนั้นมันเผาเราก่อนแล้ว เราไม่พอใจ เราเคียดแค้นให้สัตว์ตัวใด บุคคลผู้ใด เราย่อมเอาไฟเผาเรา ก่อไฟเผาเราขึ้นแล้วก่อนอื่น ไฟอันนี้จึงออกไปกระทบกระเทือนคนอื่นให้เกิดความเดือดร้อนขุ่นมัว เสียอกเสียใจ เราก็ระงับไม่สร้างอารมณ์ที่เป็นความโกรธขึ้นมา มันโกรธขึ้นมาเราระงับเราก่อน เราโกรธให้ผู้ใดก็คือความโกรธนี้เป็นกิเลสของเรา มันเกิดขึ้นที่เรา มันเผาเราก่อน เราก็แก้ไขบังคับมันไม่ให้โกรธ แล้วพยายามทำจิตให้สงบ นี่เป็นพื้นฐานที่จะทำกิเลสเหล่านี้ให้เบาบางลงไป คือความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหาเป็นกิเลส

เราพยายามอบรมจิตใจของเราด้วยจิตตภาวนา อบรมจิตให้มีความสงบด้วยสติ ด้วยบทภาวนา เช่น เราบริกรรมภาวนา จะบริกรรมคำใดก็ตาม พุทโธ ธัมโม สังโฆ หรือ มรณัสสติ ในกรรมฐาน ๔๐ ห้องนั้นเรานำมาภาวนาเพื่อความสงบใจได้ทั้งนั้น แล้วแต่เราจะเลือกเอาธรรมะบทใดที่เหมาะสมกับจริตนิสัยของเรา เราก็นำมาบริกรรมภาวนา รักษาจิตนี้ด้วยสติ รักษาคำบริกรรมนี้ให้บังคับคำบริกรรมให้อยู่กับจิต ให้จิตนี้ติดแนบกับคำบริกรรม เช่น พุทโธ ๆ เป็นต้น มีสติติดแนบอยู่กับคำบริกรรมนี้ ทำประจำทุกวัน ๆ ไม่อ่อนแอห่อหุ้ม ตัณหาตั้งตาเป็นความพากความเพียร เป็นการเป็นงานจริง ๆ แล้วจิตของเราจะสงบลงไป

จิตสงบย่อมไม่ยุ่งเหยิงวุ่นวายคิดเรื่องอารมณ์ต่าง ๆ ความโลภก็ไม่กวนใจ ความโกรธก็ไม่กวน ราคะตัณหาไม่กวน มีแต่ทำใจให้สงบเย็นไปเรื่อย ๆ เมื่อใจสงบเย็นลงไปแล้ว เราก็เห็นผลประจักษ์ใจของเรา ว่าการบำเพ็ญธรรมมีผลอย่างนี้ แต่ก่อนใจของเราเดือดร้อนวุ่นวายระส่ำระสาย คิดนั่นคิดนี่ ยุ่งเหยิงวุ่นวาย บัดนี้เราได้ภาวนา อยู่เสมอ จิตย่อมมีความอบอุ่นในธรรม เย็นใจของเรา เราก็สบาย จากนั้นจิตก็แน่นอน มั่นคงขึ้นมา เพราะการอบรมอยู่โดยสม่ำเสมอ แล้วก็ป็นสมาธิแน่นอน มั่นคงขึ้นที่ใจ ไม่วอกแวกคลอนแคลน อิ่มอารมณ์ ไม่อยากเสาะไม่อยากแสวง ไม่หิวโหยในการอยาก ดูรูป อยากฟังเสียง อยากสูดกลิ่น ลิ้มรสต่าง ๆ ซึ่งเป็นอารมณ์ของใจที่หิวโหยอยู่แล้ว ชอบสัมผัสสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้

ใจเมื่อมีความสงบแล้วก็ไม่ติดไม่ตัน เพื่อหาสิ่งเหล่านี้มากวนใจและเผาตัวเอง นี่ท่านเรียกว่าจิตเป็นสมาธิ จิตเป็นสมาธิแล้วก้าวเดินทางด้านปัญญา พินิจพิจารณาแยก ธาตุแยกชั้น อสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตตา พิจารณาเป็นการเป็นงาน ตลบทอดทวน หลายครั้งหลายหนเป็นประจำ เรียกว่าความเพียรประจำ พิจารณาส่งเหล่านี้ด้วย

ปัญญา จิตใจย่อมมีความสว่างไสวขึ้นโดยลำดับลำดับ นี่ท่านเรียกว่าปัญญา เป็นขึ้นมา แก่ผู้ปฏิบัติเรื่อย ๆ สูงขึ้นเรื่อย ๆ ละเอียดเรื่อย ๆ แล้วจิตใจก็ย่อมมีความผ่องใสขึ้น เป็นลำดับลำดับ นี่คือจิตใจที่ได้รับการบำรุงส่งเสริม

ไม่มีแต่การทำลายด้วยความไม่เอาไหน ๆ ของใจ ใจจึงไร้ค่าไม่เกิดประโยชน์ พระก็เป็นพระไร้ค่ามีแต่ผ้าเหลืองหุ้มห่อตัวอยู่เท่านั้น หากคุณค่าไม่ได้ เพราะความประพฤติเพื่อความเป็นศีลเป็นธรรมสมเพศของตนไม่มี ก็มีแต่ผ้าเหลือง อยู่ร้านตลาด ที่ไหนมันก็มี ถ้าเราสำรวจระวังแล้วผ้าเหลืองเป็นเครื่องประดับศีลของเรา ธรรมของเรา เพศของเรา ไปที่ไหนเราไม่มีที่ต้องติดน เรามีความชุ่มเย็นเป็นลำดับของธรรมที่เรา บำเพ็ญได้ ไปที่ไหนย่อมมีความสง่างาม นี่ละพระงาม งามด้วยศีล งามด้วยสมาธิ งามด้วยปัญญา งามด้วยวิชาวิมุตติหลุดพ้นภายในใจ ใจเป็นเลิศประเสริฐสุด ครองใจที่ บริสุทธิ์ ที่ว่างงามสุดยอด คือใจนั้นแล ถึงไม่เป็นขั้นนั้นก็ตาม งามตามลำดับลำดับของผู้ บำเพ็ญธรรมทั้งหลาย หรือศีลให้ประดับตนอยู่เสมออย่างเย็น นี่แหละการปฏิบัติธรรม

พุทธศาสนาของเราเป็นศาสนาที่เลิศเลอสุดยอดแล้ว เป็นแต่เพียงว่าไม่ค่อยมี ใครสนใจปฏิบัติตาม เรียนมาก็ได้แต่ความจำ ไม่ได้มรรคได้ผล แก่กิเลสตัวเดียวก็ไม่ได้ จากการเรียน จากการจดจำมา เราต้องนำมาปฏิบัติ เหมือนเขาสร้างแปลนบ้านแปลน เรือน เขาทำแปลนเรียบร้อยแล้ว เขาก็เอาแปลนนั้นมาวางปลูกบ้านปลูกเรือน ตีกราม บ้านช่อง กี่ห้องกี่หับ กว้างแคบสั้นยาวขนาดไหนเขาก็ทำตามแปลน ก็สำเร็จผลขึ้นมาตามที่เราต้องการจากแปลนนั่น ๆ และสร้างบ้านสร้างเรือนตามแปลนนั่น ๆ ผลก็ ปรากฏขึ้นมา ๆ จนกระทั่งเป็นตึกกรามบ้านช่องอันสมบูรณ์ อยู่ได้หายกังวล

การศึกษาเล่าเรียนมา ก็เป็นการศึกษาทางแบบแปลน ท่านว่าตำรา ๆ นั้นละคือ แบบแปลนของพุทธศาสนา แบบแปลนของมรรค ผล นิพพาน อยู่ที่ตำรา เรียนมาแล้ว เรานำมาปฏิบัติ ถ้าเรียนเฉย ๆ ก็ได้แต่ความจำเท่านั้น ไม่ได้มีความจริงที่ประจักษ์ใจ ของตนปรากฏขึ้นมาเลย จึงต้องเรียนแล้ว ได้แปลนมาแล้วคือได้ตำรามาแล้ว ออกมา กาง ปฏิบัติตามตำรับตำรา เช่น ท่านสอนให้ภาวนา ภาวนาอย่างไรเราก็ปฏิบัติตามนั้น เรียกว่าปฏิบัติตามแปลน แล้วผลก็ปรากฏเป็นความสงบร่มเย็นขึ้นมาเรื่อย ๆ เรื่อยขึ้น ไป ทำตามแปลนนั่น จนกระทั่งวิมุตติหลุดพ้น

ถ้ามีการปฏิบัติ มรรค ผล นิพพานไม่จิตไม่จางสลด ๆ ร้อน ๆ อยู่กับภาคปฏิบัติ ถ้ามีแต่การศึกษาเล่าเรียนเฉย ๆ ก็มีแต่ความจำ กิเลสไม่ถลอกปอกเปิกบ้างเลย ถอน กิเลส ฆ่ากิเลสไม่ได้ด้วยความจำ แต่ฆ่าได้ด้วยการปฏิบัติตามความจำนั้นที่เราเรียนมา นี่ละถ้าเราทั้งหลายอยากเห็นมรรคเห็นผล เหมือนครั้งพุทธเจ้าที่ท่านประทานโอวาทแก่ บรรดาสัตว์ทั้งหลายมีสาวกเป็นต้น ท่านตักดวงเอามรรคผลนิพพานมาเป็นลำดับลำดับ

เพราะท่านปฏิบัติตามแปลนคือศาสนธรรม ที่เรียกว่าสวากขาตธรรม ที่ตรัสไว้ชอบแล้ว ปฏิบัติตามธรรมที่ตรัสไว้ชอบแล้ว การปฏิบัติก็ชอบ ผลก็ปรากฏเป็นผลที่ชอบธรรมขึ้นมา แล้วให้เป็นความสงบเย็นใจแก่ผู้ปฏิบัติ นี่ละธรรมของพระพุทธเจ้า

ศาสนาพุทธของเราเป็นศาสนาสด ๆ ร้อน ๆ เป็นศาสนาที่ถูกต้องดีงาม เป็นศาสนาที่ทรงมรรคทรงผลตั้งแต่ต้นถึงอวสาน คือมรรค ผล นิพพาน ไม่นอกเหนือไปจากศาสนธรรม คือศาสนาของพระพุทธเจ้านี้เลย สมบูรณ์แบบมาตลอด ที่บกพร่องก็เพราะขาดความสนใจในภาคปฏิบัติตาม มีแต่จดแต่จำ ใครก็เรียนมาจำไปไม่สนใจ มันก็เป็นเหมือนนกขุนทอง แก้วเจ้าชา แต่แก้วเป็นยังงี้ไม่สนใจ มีแต่ชื่อว่าแก้วเจ้าชา ก็ได้เท่านั้น เราเรียนมาสักเท่าไรก็ได้เพียงความจำ ๆ มีหน้าซ้ำความจำนั้นถ้าไม่สนใจเรียนเพื่อปฏิบัติแล้ว ความจำที่เรียนมามากน้อยก็กลายเป็นเครื่องส่งเสริมกิเลสขึ้นมา ให้เกิดความสำคัญตนว่าเรียนได้ชั้นนั้นชั้นนี้ขึ้นไปเรื่อย ๆ แทนที่กิเลสจะหลุดลอยไปกลับกิเลสเพิ่มพูนขึ้น เพราะความสำคัญตนเองจากที่เรียนมา มันเป็นกิเลสได้อย่างนี้

ถ้ามาปฏิบัติแล้วกิเลสค่อยหลุดลอยออกไป ๆ จนกระทั่งถึงขั้นบริสุทธิเต็มภูมิ เพราะการปฏิบัติ ดังพระสาวกทั้งหลายท่านบรรลุมรรค ผล นิพพาน ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นภาคปฏิบัติแก้กิเลสออกจากใจทั้งนั้น จึงบริสุทธิได้ ถ้าไม่แก้ไม่บริสุทธิ ใครจะเรียนได้มากเพียงไรก็ไม่บริสุทธิ มีแต่การพอกพูนกิเลสขึ้นภายในจิตใจ

การสอนอย่างนี้นาน ๆ ที่จะได้มาพบปะสมาคมกับบรรดาพระลูกพระหลาน จึงขอให้พากันนำธรรมที่หลวงตาสอนนี้ ให้ไปเป็นคติเครื่องเตือนใจตนเอง อย่าลืมนื้อลืมนตัวในการปฏิบัติตน มันจะกลายเป็นพระจรวดดาวเทียม พระเจ้าชูขุนนาง พระราชกรณเมือง ให้กิเลสเอาไปถล่มหมด พระทั้งองค์เลยไม่มีธรรมเหลืออยู่ภายในใจ ในเพศของตน กลายเป็นโลกล้วน ๆ ไป ทั้ง ๆ ที่เราก็มีเพศเป็นพระไปเสียทั้งนั้น ถ้าเราไม่สนใจ

เพราะฉะนั้นจึงต้องให้มีสติระมัดระวังตน ถ้าอยากได้ผลจากการบวชเป็นพระของเราขึ้นมา ให้ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติหน้าที่แห่งความเป็นพระ อย่าได้เผลอตัว อย่าได้นอนใจ มีหิริโอตตปปะ กลัวต่อบาปต่อกรรมเสมอ อย่าไปคุ่นเคย และไปชินชากับบาปกับกรรม แล้วตัดลงทุกสิ่งทุกอย่างที่เราเคยมีคุณค่าอยู่บ้างจะหมดไป เหลือแต่หัวโล้น ๆ กับผ้าเหลืองคลุมตัวอยู่นั้นมันก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ให้พากันระมัดระวังตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติ

เรื่องคุณค่าราคา ความศักดิ์สิทธิ์วิเศษไม่มีอะไรเหนือธรรมนี้ไปได้เลย ขอให้ปฏิบัติตามศีลตามธรรมที่ท่านประทานไว้แล้วนี้ เราจะเป็นผู้มีสง่าราศี มีคุณค่ามีราคาแล้วมีความศักดิ์สิทธิ์ขึ้นภายในหัวใจและการปฏิบัติของเราโดยไม่ต้องสงสัย เพราะ

ความดีความชอบทั้งหลายจะเกิดขึ้นจากบำเพ็ญ การกระทำ การสำรวมระวังของเรา ไม่เกิดขึ้นจากการเสกสรรปั้นยอเอาเฉย ๆ แล้วทำให้ขลังทางนั้น ขลังทางนี้ อย่างที่เขาทำกัน เคยเห็นพระตัวขลัง ๆ ไปที่ไหนจนกระทั่งชิน เขาจึงถามเมื่อมีคนมาเคารพนับถือมากเข้า ๆ เขาก็ถามว่าองค์นี้เก่งทางไหน ขลังทางไหน มันเลยกลายเป็นเรื่องโลกไปเสีย เก่งทางไหนก็เก่งแบบขลัง ๆ แบบมีวิชาเป่าฟุด ๆ ๆ ให้เขา มันก็เลยกลายเป็นโลก เป็นตริจฉานวิชาไปหมด ไม่เป็นวิชาธรรมที่แก้กิเลส ทำให้ตนขลังขึ้นมาโดยหลักธรรมชาติได้

ถ้าเราปฏิบัติตามศีลตามธรรมแล้วขลัง อยู่ไหนก็ขลัง อดอิมก็ขลัง พระผู้ปฏิบัติด้วยความรักศีลรักธรรม มีศาสดาติดแนบอยู่ในหัวใจ คือธรรมคือวินัย ติดแนบอยู่ในหัวใจแล้ว ไปไหนไม่ปราศจากศาสดา จะเป็นผู้ขลังตลอดไป ไปที่ไหนขลังทั้งนั้น อบอุ่นตัวเอง เย็นสบายภายในจิตใจ นี่ละพุทธศาสนาให้นำมาปฏิบัติ ถ้าอยากเห็นความศักดิ์สิทธิ์วิเศษต้องเอามาปฏิบัติ จะปรากฏขึ้นที่ใจของเราโดยแท้ และขึ้นที่ตัวของเรานี้ ตั้งแต่ธรรมขั้นต่ำ ๆ จนกระทั่งถึงวิมุตติพระนิพพานออกไปจากการปฏิบัติบำเพ็ญของเรา

ให้พากันตั้งอกตั้งใจ อย่าให้มีแต่ชื่อแต่นามว่าศาสนา ๆ แล้วพระเณร ๆ เฉย ๆ ให้มีภาคปฏิบัติติดแนบอยู่กับตัว เป็นเครื่องหมายของนักบวชประจำตนเสมอ แล้วสิ่งดีงามทั้งหลายจะค่อยปรากฏขึ้นเป็นเครื่องประดับตน เห็นผลประจักษ์ใจ อันสำคัญอยู่ที่นี้ละ ไม่ใช่บวชมาแล้วก็อยู่เด่น ๆ ด้าน ๆ ไป เขาเคารพนับถือก็ลืมตัวไปเสีย อย่างนั้นใช้ไม่ได้ ให้ดูตัวเอง ใครเคารพนับถือไม่เคารพนับถือ ตัวดีหรือไม่ดีให้ดูตัว การสำรวมระวังอยู่กับเรา ให้ดูเรา ความระวังรักษาตัวเองด้วยศีลด้วยธรรมนี้มีมากน้อยเพียงไร ดูตัวเอง

ถ้าตัวเองไม่มีที่ต้องติแล้วใครชมก็ตามไม่ชมก็ตาม ผลประจักษ์อยู่กับเราผู้บำเพ็ญความดีอยู่แล้วประจำใจ ไปที่ไหนสบายทั้งนั้น ๆ แต่ที่เราไม่มีอะไร ความดิบความดี การประพฤติปฏิบัติก็แหลกเหลวไปหมด ไม่มีอะไรดี แต่อยากให้เรามายกยอปอปั้นตัวเองว่าเป็นคนดีคนดี ให้เขาเคารพนับถือกราบไหว้บูชา จ้างเขาก็ไม่มาเคารพ คนก็มีหุมีตา มีจิตมีใจ เหมือนกัน พระดีเขาก็รู้ พระชั่วเขาก็รู้ สัตว์ทั้งหลายตัวไหนดีตัวไหนชั่วเขาก็รู้ ทำไมเขาดูพระจะดูไม่รู้

เพราะฉะนั้นเราจึงต้องให้ดูตัวของเรา อย่าสนุกก่อนห้าม คืออย่าเอาผลก่อนเหตุ เอะอะก็อยากจะให้คนเคารพนับถือลือหน้า ทั้ง ๆ ที่การบำเพ็ญเหตุของตัวยังไม่ได้ถึงไหน ไม่ได้เป็นขั้นเป็นอันอะไรเลย มีหน้าซำยังไม่มีความดีอะไรพอที่จะชมเชยตัวเองแล้วจะให้คนอื่นชมเชย เขาไม่ชมเชย นี่ให้พากันจำเอาไว้ การบวชมานี้เราไม่ได้บวชมาเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดชมเชยเรา หรือสรรเสริญเราก็ไม่ต้องการ สิ่งที่เราต้องการมาก

จริง ๆ ก็คือความดีงามประจำใจของเรา จากการปฏิบัติของเรา ให้มีความสม่ำเสมอในจิตใจ

ศีลรักษาให้ดี ศีลนี้มีคุณค่ามากภายในหัวใจ รักษาศีลนี้แล้วจะเย็นสบาย ไปที่ไหนสบาย สมาธิเป็นเครื่องประดับทางด้านธรรม แล้วก็ประดับใจนั้นแหละ มีความสงบเย็นสบาย นี่แหละผู้ปฏิบัติธรรม เรื่องความซมเซยสรรเสริญกราบไหว้บูชาไม่ต้องบอก โลกมันรู้ด้วยกันนั้นแหละ ตามีเหตุด้วยกันทุกคน ใครดีใครชั่วเขารู้ เมื่อลงใจแล้วพูดอะไรเขาก็เชื่อฟัง ถ้าเขาไม่เชื่อเพราะการปฏิบัติเหลวแหลกแหวกแนว พูดอะไรเขาก็ไม่เชื่อ ไม่ปฏิบัติตาม ไม่มีใครเคารพนับถือ เพราะเจ้าของไม่เคารพนับถือตัวเอง

ถ้าเราเป็นผู้ตั้งใจประพฤติปฏิบัติ เคารพนับถือธรรมวินัยด้วยตัวเองอยู่แล้ว เรามีศาสตาประจำใจ โลกเขากราบศาสตาอยู่แล้ว ทำไมเขาจะกราบเราได้ไม่ลงคอ ก็เราเป็นลูกศิษย์ตถาคต มีหน้าซำยังมิตถาคตคือธรรมวินัยประจำใจของเราอยู่แล้ว ใครไม่บอกมันก็กราบเอง เคารพนับถือเอง ให้เราตั้งใจอย่างนี้ ใ้เรื่องสิ่งนั้นเป็นผลพลอยได้ที่เขาจะมาเคารพนับถือกราบไหว้บูชา อย่างไรก็ตามเราต้องเอาพื้นฐานอันดี ตัวของเราประกันตัวของเราไว้ให้ดี เราเคารพเรา เคารพศีลเคารพธรรมที่มีอยู่ในเรา ปฏิบัติตัวของเราให้ดี คนอื่นเขารู้ เขาเคารพนับถือเอง นี่เป็นอย่างนั้น

ขอให้พระลูกพระหลานทั้งหลายตั้งใจปฏิบัติศีลธรรม เรื่องมรรคผลนิพพานไม่ต้องถามแหละ พระพุทธเจ้าสด ๆ ร้อน ๆ ตรัสรู้ขึ้นมาสอนโลกสด ๆ ร้อน ๆ มรรคผล นิพพาน สด ๆ ร้อน ๆ มีตลอด เพราะฉะนั้นจึงว่าบาปบุญสด ๆ ร้อน ๆ เหมือนกัน บาปมีมาดั้งเดิม ใครชอบทำบาปคนนั้นจะหาบแต่บาปแต่กรรมขึ้นมาใส่ตัวเอง ใครชอบทำคุณงามความดี ทำบุญให้ทาน คนนั้นก็จักตักดวงเอาแต่คุณงามความดีเข้าสู่ใจ เพราะสิ่งเหล่านี้มีอยู่กับโลกมาแต่กาลไหน ๆ ไม่ใช่จะเป็นลมเป็นแล้งพูดเอาเฉย ๆ มีจริงอย่างนั้น

นรกก็ดี สวรรค์ก็ดี นิพพานก็ดี มีมาดั้งเดิม พระพุทธเจ้าองค์ไหนตรัสรู้ขึ้นมาก็ตรัสรู้สิ่งเหล่านี้แล ตรัสรู้ก็สังหารกิเลสให้ขาดสะบั้นลงจากใจ จิตใจสว่างจ้าขึ้นมา สิ่งใดที่มีอยู่มากน้อยเพียงไร ก็ทรงรู้ทรงเห็นหมดทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่ว แล้วนำมาสั่งสอนสัตว์โลกให้โลกทั้งหลายได้รู้ตัวรู้ชั่ว แล้วลดละปล่อยวาง เช่น อย่างการทำบาปเป็นภัยแก่ตัวเอง ก็ให้ระมัดระวังอย่าทำ ทำลงไปเท่ากับทำลายตัวเอง การสร้างคุณงามความดี สร้างบุญสร้างกุศล สร้างไปแล้วเรียกว่าการบำรุงรักษาตัวเอง เราก็ค่อยดีขึ้นเป็นลำดับ ๆ แล้วผลไม่ต้องบอก เราเป็นผู้ทำเองผลใครจะเอาหนีไปไหน แยกไปไหนได้ เราเป็นผู้ทำ ผลเป็นของเราประจำตัวของเรา เราไปดีเอง ถ้าทำชั่วเราจะแบ่งความชั่วไปให้ผู้หนึ่งผู้ใดก็

แบ่งไม่ได้เหมือนกัน เราก็ต้องแบกหามไปหมด ตคนรหmkใหม่ก็คือกรรมของเราเอง ให้ผลแก่เรา ทรมานเรา ให้พากันระมัดระวัง

การปฏิบัติธรรมนี้เป็นของสำคัญมากนะ นี่หลวงตาก็ก่มาแล้ว เวลานี้ไปไหนมา ไหนก็ลำบากลำบาก เป็นห่วงเป็นใยกับบรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลาย ทั้งฆราวาส ทั้งพระนั่นแหละ จึงได้แนะนำสั่งสอนมาเรื่อย ๆ การปฏิบัติธรรมนี้เราพอในหัวใจเราทุกอย่างแล้ว จึงกล่มาพูดให้บรรดาลูก ๆ หลาน ๆ ฟัง เราไม่เคยพูดเอาเป็นลม ๆ แล้ง ๆ มา เอาตัวจริงมาจากหัวใจที่เราปฏิบัตินี้เลยมาพูด

พระพุทธเจ้าก็เอาจากหัวใจพระองค์มาสอนโลก พระสาวกก็เอาจากหัวใจท่านมาสอนโลก จากการปฏิบัติของท่านนั่นแหละ พระพุทธเจ้าก็ทรงบำเพ็ญมาแล้วเต็มภูมิ ศาสดาจึงนำมาสอนโลก บรรดาสาวกทั้งหลายก็บำเพ็ญมาเต็มหัวใจแล้ว จนได้ตรัสรู้ธรรมถึงแดนพ้นทุกข์แล้วจึงมาสอนโลกสด ๆ ร้อน ๆ นี่เราก็ปฏิบัติมาเต็มกำลังความสามารถของเรา จนถึงขั้นจะเป็นจะตายก็บำเพ็ญมาแล้วการภาวนา ผลปรากฏอย่างไรก็ประจักษ์อยู่ในหัวใจ ๆ เพราะฉะนั้นใครจะมาลบล้างมรรค ผล นิพพาน ว่าไม่มีอย่างไรก็ตามเราไม่สนใจ เพราะเขาไม่ได้ปฏิบัติ

เหมือนกับเราับประทาน เขาจะว่าความอิมไม่มี ก็เราับประทานอยู่ เราเคยอิมหน้าสำราญมาจากการรับประทานเท่าไรแล้ว อิมจนเต็มท้องเพราะการรับประทานของเรา เราเห็นอยู่ ใครจะมาลบล้างว่ารับประทานเท่าไรก็ไม่อิม มีหรือ นี่การบำเพ็ญคุณงามความดีก็เท่ากับการรับประทาน เราสร้างความดีอยู่แล้วความดีจะไปไหน เหมือนกับเราับประทานอยู่ ความเอร็ดอร่อย ความอิมหน้าสำราญจะไปไหน มันก็อยู่กับเรา ๆ ผู้ทำนี่ตลอดไป นี่ละเรื่องข้อเปรียบเทียบ

เราบำเพ็ญอยู่นี้เหมือนกัน การปฏิบัติบำเพ็ญตัวเอง เวลาปฏิบัติไป ๆ ผลปรากฏขึ้นมาเรื่อย ๆ เราจะไม่เชื่อพระพุทธเจ้าได้ยังไง ก็มันประจักษ์อยู่กับใจของเราแล้วในบรรดาธรรมที่ท่านสอนไว้มากน้อยเพียงไร แต่ก่อนเรายังไม่รู้ แต่เชื่อคำสอนนี้ให้พยายามดำเนินตามที่ท่านสอนนี้ เหมือนจูงคนตาบอด ธรรมของท่านเป็นความสว่าง เราบิ่กบินไปตามธรรมของท่าน ตะเกียกตะกายไปผลก็ค่อยปรากฏขึ้นมา ๆ จนกระทั่งประจักษ์กับใจโดยลำดับลำดับว่าศีลเราก็แน่ใจของเราอยู่แล้วนับตั้งแต่วันบวช จิตใจของเราพัวพันอยู่กับศีลตลอด ไม่ให้มีใครมาแตะต้องทำลายได้เลยเรื่องศีล

เราสำรวมระวังอยู่ด้วยหิริโอตตปปะ ความสะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรม กลัวศีลขาด ศีลทะลุ ศีลต่างพร้อย ระวัง ศีลของเราก็บริสุทธิ์ เมื่อศีลก็บริสุทธิ์อยู่แล้ว การบำเพ็ญจิตใจ เบื้องต้นจิตใจก็ลุ่มลुकคลุกคลาน เกลไกล ฝึกฝนอบรมเข้าไม่หยุดไม่ถอย ทั้งวันทั้งคืน เพราะเป็นงานของพระผู้ต้องการบุญการกุศล ต้องการความพ้นทุกข์ ต้อง

บำเพ็ญธรรมเป็นประจำ เป็นงานประจำวัน เหมือนประชาชนเขาทำงานประจำวันเพื่อ การเลี้ยงชีพในครอบครัวของเขา นี่เพื่อการนำธรรมเข้าไปหล่อเลี้ยงจิตใจ เราก็ต้อง บำเพ็ญธรรม สะสางหารายได้มาเป็นประจำ ๆ

จิตใจของเราที่เคยหิวโหยอยู่แต่ก่อน เพราะไม่เคยพบบำเพ็ญทางด้านอรรถด้าน ธรรม มันก็ค่อยเต็มตันขึ้นมา อบอุ่นขึ้นมาภายในจิตใจ ศีลก็อบอุ่นทางหนึ่ง สมาธิก็อบ อุ่นทางหนึ่ง ปัญญาอบอุ่นเข้าไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งกิเลสค่อยขาดไป ๆ จิตมีความสว่าง ใสขึ้นมาโดยลำดับลำดับ สิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนไว้แล้วอย่างใด ซึ่งมีตั้งแต่ของ จริณสิกขา ๆ มันก็รู้ขึ้นมาภายในใจ ๆ ยิ่งเชื่อพระพุทธเจ้าโดยลำดับลำดับ กิเลสภายในจิต ใจแต่ก่อนก็ไม่เคยเห็นมัน แล้วพระพุทธเจ้าบอกวิธีการชำระกิเลสก็ชำระไป ๆ กิเลสก็ ค่อยหลุดลอยไป

หลุดลอยไปมากเท่าไรยิ่งเห็นชัดเจนว่าจิตใจของเราเนื้เบา สว่างใสขึ้นไปเรื่อย ๆ กระ้างแจ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีความคล่องตัว ๆ ไปเรื่อย ๆ ก็ยิ่งเห็นโทษของกิเลสตัวปิด บังหุ้มห่อจิตใจให้มีมืดมิดปิดตาไปโดยลำดับ แล้วเห็นคุณค่าของธรรม คือสติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร เบิกทางให้กิเลสออก เบิกกิเลสออก จิตใจยิ่งมีความสว่างใสมาก เท่าไรก็ยิ่งขยับขึ้นเรื่อย ๆ นี่การปฏิบัติธรรมเห็นผลประจักษ์มาอย่างนี้ สำหรับหลวงตา เองได้ปฏิบัติมาอย่างนี้ ที่กล่าวนี้ไม่ได้ไปหาคัมภีร์ไบเบิลที่ไหนมากล่าว เอาความรู้ ความเห็นความเป็น ที่เป็นผลเกิดขึ้นจากการปฏิบัติของตัว มาพูดให้บรรดาพี่น้องลูก หลานทั้งหลายฟังด้วยความเมตตาแล้ว ๆ

ใครจะมาว่าเรามีความโอ้อวด หรืออยากโม้อยากคุย อันนั้นมันเป็นปากสกปรก เราปฏิบัติเราไม่ปฏิบัติแบบสกปรก เราปฏิบัติเพื่ออรรถเพื่อธรรม ได้ขึ้นมากเป็นอรรถ เป็นธรรม เราก็นำมาแจกจ่ายด้วยความเมตตาสงสาร เขาจะหาเรื่องอะไรก็เป็นเรื่อง ความสกปรกของใจของปากเขา เราไม่สนใจ เราก็ดำเนินของเรา ผลปรากฏขึ้นมาเป็น ลำดับ กิเลสอ่อนลง ๆ เบาลง ๆ สติ ปัญญา ศรัทธา ความเพียร แก่กล้าสามารถขึ้นเป็น ลำดับ หมุนเป็นธรรมจักรภายในจิตใจ จิตใจที่เคยมืดมัวแจ่มกระจ่างขึ้นเป็นลำดับ เพราะกิเลสตัวมืดบอดนั้นจางลง ๆ เนื่องจากถูกความ پاکเพียรกำจัด ๆ สุดท้ายก็ไป ไม่รอดกิเลส ขาดสะบั้นลงไปจากหัวใจ นั้นเห็นไหมละ

เป็นยังไม่มรรค ผล นิพพาน มีหรือไม่มี ปฏิบัติลงไปซิ พระพุทธเจ้าโกหกโลกมี เหรอ นอกจากเราโกหกเรา พระพุทธเจ้าว่าเป็นมรรคเป็นผล เราว่าพวกเสือพวกหมอน ดีกว่า ความขี้เกียจขี้คร้านดีกว่าธรรมกว่ามรรค ผล นิพพาน มันก็เดินไปทางเสือทาง หมอน ความขี้เกียจขี้คร้านท้อแท้อ่อนแอไปเสีย มันก็ไม่เจอมรรคผลนิพพานซิ นั่นเป็น อย่างนี้ เมื่อเราดำเนินตามนั้นแล้วผลปรากฏขึ้นจนกระ้างแจ่มไปหมด หายสงสัย

เพราะการปฏิบัติตามธรรมของพระพุทธเจ้าประจักษ์ใจไม่สงสัย แม้ปัจจุบันนี้ก็สาธุ ไม่ทูลถามพระพุทธเจ้าว่าองค์ศาสดาคือผู้เช่นไร ธรรมที่ท่านตรัสรู้คือธรรมเช่นไร ก็มันประจักษ์อยู่ในหัวใจเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วไปถามพระพุทธเจ้าหาอะไร

สนทสิฏฐิโก ผู้ปฏิบัตินั้นและจะเป็นผู้รู้เองเห็นเอง นี่เป็นธรรมที่พระองค์ประทานไว้แล้วแก่ผู้ปฏิบัติทุกรูปทุกนามไป เมื่อเราปฏิบัติตามนั้น สนทสิฏฐิโก ก็ต้องรู้ผลของตนเองที่ได้มากน้อยเพียงไร จนกระทั่งถึงวิมุตติหลุดพ้นเรารู้ของเราเต็มหัวใจ ไม่ทูลถามพระพุทธเจ้า ปล่อยาวโดยประการทั้งปวง หายห่วง หายหวง หายทุกข์ หายยาก หายลำบาก หายเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย ที่เคยตายกองกันมาก็ปักก็กลบ ปิดออกหมด เพราะปิดกิเลสตัวเป็นเชื้อแห่งภพแห่งชาติ ที่ทำให้เกิดตายแบกหามกองทุกข์มา ออกจากจิตใจหมด ไม่มีกิเลสตัวใดเหลืออยู่เลย เหลือแต่ธรรมทั้งแท่ง เรียกว่าธรรมธาตุ หรือว่าวิมุตติ หรือว่านิพพาน จิตอมตะ จิตบริสุทธิ์เป็นอมตะเท่านั้นภายในหัวใจ จึงไม่มีคำว่าอดีต

เราเคยเกิดมาแล้วเท่านั้น ๆ แล้วอนาคตต่อไปนี้เราจะไปเกิดเป็นอะไร ตัดหมดความพ้ออยู่ที่ใจดวงเดียวหมด ไม่มีอดีต อนาคต ปัจจุบันก็บริสุทธิ์เต็มเหนี่ยวอยู่แล้ว และจะไปหาที่ไหน นั่นแหละท่านว่า สนทสิฏฐิโก รู้เองเห็นเอง ปุจฉุตต เวทิตัพโพ บรรดาท่านผู้รู้ทั้งหลายจะรู้ด้วยตนเองทั้งนั้น ถ้าผู้ไม่ปฏิบัติก็ไม่รู้ เมื่อปฏิบัติแล้วก็รู้อย่างนี้ ธรรมะพระพุทธเจ้าเป็นยังงี้ มีไหมมรรคผลนิพพาน หรือให้แต่กิเลสมันหลอกลวงงั้นหรือ ว่ามรรคผลนิพพาน ครีลัสมัย เรียวแหลมไปแล้ว ๆ นี่ตัวหลอกลวงที่สุดก็คือกิเลส

การทำความดีทำให้เท่าไรก็ได้ ๆ นั้นเห็นไหม แล้วมันก็ให้สร้างตั้งแต่ฟันแต่ไฟเผาตัวเอง แล้วเมื่อไรมันจะหมดยุคหมดสมัย เมื่อไรมันจะเรียวแหลมละ กองทุกข์ที่กิเลสพาสรางขึ้นมา ไม่เห็นมีเรียวแหลม ใครเดินไปตามเท่าไรก็ยังเป็นความทุกข์ หมุนตัวตลอดไม่มีต้นมีปลาย ถ้าหมุนไปตามมันแล้วต้องเป็นอย่างนั้นโดยทั่วหน้ากัน ถ้าปฏิบัติตามธรรมแล้วขาดสะบั้น กิเลสตัวหลอก ๆ ไม่มี ที่นี้อยู่ที่ไหนก็สบาย จิตใจเมื่อกิเลสตัวสร้างทุกข์ได้ขาดสะบั้นไปจากใจแล้วทุกข์ท่านจึงไม่มี

พระอรหันต์ไม่เคยมีทุกข์ภายในจิตใจ เป็นใจที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ ตลอดเวลา ท่านเรียกว่านิพพานเที่ยง ก็คือหัวใจที่กิเลสขาดสะบั้นลงไปหมดแล้ว พอตัว ไม่มีอะไรเหลือเหลือตั้งแต่ธรรมชาติที่เลิศเลอภายในจิตใจ นี่ธรรมของท่านสอนไว้จนกระทั่งทุกวันนี้ เพื่อธรรมประเภทนี้ซึ่งมีอยู่กับหัวใจของทุกคนที่บำเพ็ญ ผู้ไม่บำเพ็ญนอนกอดพระพุทธรูปอยู่ก็ไม่เกิดประโยชน์ ถ้าผู้บำเพ็ญแล้วธรรมเป็นธรรมชาติที่จะให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติอยู่แล้ว เอาปฏิบัติไปจะได้ผลด้วยกัน เราอย่านอนใจทุกคน ๆ เราเป็นผู้รับผิดชอบ

ชอบตัวของเราทุกคน ดีเรารู้ ชั่วเรารู้ ทำลงไปแล้วเป็นของเราด้วยกัน ให้พากัน
ระมัดระวัง

วันนี้ก็ได้เทศน์สอนลูกสอนหลาน ให้พากันมีความอุตสาหะพยายามการปฏิบัติ
ตนเอง อย่าอยู่ อย่ากิน อย่านอนไปเฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร เลยชินชาหน้าด้านไป
เลย ไม่เกิดประโยชน์อะไร สุดท้ายพระกับโยมก็ไม่ผิดกัน แล้วยิ่งเร็วกว่าโยมอีก บ้าน
กับวัดก็ไม่ผิดกัน เลอะเทอะเหมือนกัน วัดก็เป็นส้วมเป็นถ่าน สร้างแต่ความเลอะเทอะ
เต็มวัดเต็มวา พระก็เป็นส้วมเป็นถ่าน สร้างแต่ความเลอะเทอะเต็มเนื้อเต็มตัว ไปที่
ไหนก็มีแต่ความเลอะเทอะเต็มวัดเต็มวา มีพระเถระมากขนาดไหนยังสร้างความเลอะ
เทอะให้บ้านให้เมือง กระทบกระเทือนไปหมด เป็นพื้นเป็นไฟไปหมด

อย่าให้มีในเราผู้เป็นลูกศิษย์ตถาคต ให้สำรวมระวัง ชำระสะสาง มีพระมากเท่า
ไรให้เป็นความสง่าแก่จิตใจของประชาชน เขาเห็นพระแล้วเขาได้กราบไหว้บูชาเป็นขวัญ
ตาขวัญใจ บ้านใดเมืองใดเราก็มองไม่เห็นไม่ใช่หรือในเมืองไทย ไปปลุกบ้านปลุกเรือนที่ไหน
ต้องมีการสร้างวัดสร้างวาเพื่อเป็นขวัญตาขวัญใจกราบไหว้บูชา ให้มีความอบอุ่น มีพระ
เจ้าพระสงฆ์เป็นผู้ให้ความอบอุ่น และชี้แจงแนะนำสั่งสอนเป็นประจำทุกหมู่บ้านไป นี่ก็
เพราะธรรมเป็นธรรมชาติที่ให้ความอบอุ่นแก่โลกนั่นเอง ให้พากันตั้งใจปฏิบัตินะ

วันนี้ได้พูดธรรมะให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายฟัง เปิดในหัวอกนี้ออกหมด หลวงตา
ไม่มีอะไรสงสัยแล้วเรื่องเหล่านี้ ธรรมของพระพุทธเจ้าคงเส้นคงวาหนาแน่น ถ้าอยาก
เห็นองค์ศาสดาให้ปฏิบัติจิตใจให้บริสุทธิ์ ถึงขั้นบริสุทธิ์แล้วไม่ต้องทูลถามพระพุทธเจ้า
ธรรมพระพุทธเจ้าเลิศเลอขนาดไหนก็ไม่ต้องถามใคร เพราะสนธิญาณโก ท่านสอนไว้
แล้ว ให้ปฏิบัติจะรู้เองเห็นเอง ไม่มีใครมาช่วยให้เห็นได้ยิ่งกว่าเจ้าของรู้เอง จากการปฏิบัติ
ของตัวเอง นี่ละการเทศนาว่าการจึงขอฝากธรรมะไว้กับพระลูกพระหลาน ประชาชนพี่
น้องลูกหลานทั้งหลาย ให้นำไปปฏิบัติ

หลวงตาได้ปฏิบัติมาอย่างแท้จริง ไม่ได้ทำเล่น ๆ เหลาะ ๆ แหละ ๆ การ
ปฏิบัติมา ผลจึงปรากฏขึ้นมาเป็นลำดับจนกระทั่งหายสงสัย ในโลกนี้เราไม่มีอะไรสงสัย
แล้ว เราพอทุกสิ่งทุกอย่าง เกิดเราก็ได้ประกาศแล้ว ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา เรา
จะไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว เหลือแต่ร่างกระดูกซึ่งเป็นเชื้อของสมมุติเท่านั้น พอตัวของมัน
สิ้นซากลงไป หดลมหายใจแล้วจะไม่มีความสงสัยต่อกันไปอีก เพราะเชื่ออันสำคัญ คือ
กิเลส อวิชชาอุปาทาน ขาดสะบั้นลงจากใจหัวใจหมดแล้ว เชื่อให้เกิดให้ตาย ให้แบกหาม
กองทุกข์อีกจึงไม่มี จึงอยู่ด้วยจะว่าภูมิใจก็ไม่มี อะไรก็ไม่มี ไม่มีอะไรเหนือธรรมชาติ
นั้นแล้ว

แล้วบุญกุศลที่พี่น้องทั้งหลายปฏิบัติก็เลื่อมล้ำต่ำสูง บุญได้เป็นลำดับลำดับไป เช่นเดียวกัน เมื่อถึงขั้นที่พอตัวแล้วถึงวิมุตตินิพพานได้ด้วยกันทั้งหญิงทั้งชาย ทั้งนักบวชและฆราวาส บุญกุศลไม่ได้ลำเอียงต่อผู้ใด ขอให้นำไปปฏิบัติ ให้เป็นผู้รักศีลรักธรรม อย่ารักแต่กิเลสตัณหา มันจะเผาเราทั้งเป็นทั้งตายนะ

เออละ การแสดงธรรมก็เห็นสมควรแก่ธาตุแก่ขันธ์ แก่กาลเวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาท่านทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

อ่านและฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา วันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.or.th or www.Luangta.com